

Rozvoj kritického myslenia s pomocou hier*

David Kolínek

Slovenská technická univerzita v Bratislave
Fakulta informatiky a informačných technológií
xkolinek@stuba.sk

18 Október 2022

Abstrakt

V tomto projekte by sme sa chceli zamerať na zmysel využitia hier v rannom veku aby zlepšili rozvoj detského mozgu v oblasti logického a kritického myslenia, ktoré je nesmierne dôležité ako pri štúdiu tak aj v každodennom živote. Mozog každého človeka kalkuluje pri každej situácii čo má vykonať aby z daných možností dosiahol požadovaného výsledku už od každodenných situácii ako je aj napríklad bežná komunikácia až po neskoršie náročné úlohy v akomkoľvek odvetví. Preto je našou úlohou zistiť čo najviac informácií o tom ako dokáže ľudský mozog benefitovať z precvičovania náročných situácii ktoré môžu aj hry môžu simulovať. Táto práca zpracuje využitie hier v bežných školách a výsledkoch po ich implementácii.

1 Úvod

Motivujte čitateľa a vysvetlite, o čom píšete. Úvod sa väčšinou nedelí na časti.

2 Kritické myslenie

Kritické myslenie je proces, pomocou ktorého ľudia dokážu sami hodnotiť rozličné informácie. Ľudia, ktorí dokážu pri riešení rozličných problémov dospieť k spoľahlivým záverom založených na faktoch, ktoré mali počas riešenia k dispozícii, majú veľmi dobre vyvinutú schopnosť kriticky myslieť. Ľudia s dobre vyvinutým kritickým myslením dokážu riešiť problémy bez pomoci iných ľudí, pričom dospievajú k spoľahlivým záverom. V súčasnej dobe je veľmi dôležité, aby učitelia počas vyučovacích hodín u žiakov rozvíjali schopnosť kriticky myslieť a uvažovať. Chápanie pojmu myslenie nie je jednotné. Väčšina odborníkov, ktorí sa zaoberajú problematikou myslenia sa však zhodujú v tom, že myslenie predstavuje najvyššiu formu poznávania a jeho podstatou je mentálna manipulácia so slovami a predstavami zameraná na tvorbu pojmov, riešenie problémov a rozhodovanie. Existuje viacero kritérií, podľa ktorých sa myslenie delí na jednotlivé druhy myslenia. Podľa vývojového hľadiska sa myslenie delí na konkrétne

*Semestrálny projekt v predmete Metódy inžinierskej práce, ak. rok 2022/23, vedenie: Vladimír Mlynarovič

a abstraktné; podľa smeru myslenia vo vzťahu k abstraktnému a konkrétnemu na induktívne a deduktívne; podľa počtu výsledkov myslenia pri riešení úloh na konvergentné a divergentné; podľa stupňa systematickosti, dôslednosti, objektívnosti a kontroly procesu myslenia na kritické a nekritické (Turek, 2003).

3 Rast podnikateľského myslenia

Použitie hry ako učebnej pomôcky sa od 90. rokov 20. storočia objavuje čím ďalej tým častejšie, pričom v dnešnej dobe enormného rozvoja pedagogických metód ale najmä v oblasti rozvoja podnikateľského myslenia. Hry sa môžu používať v kombinácii s akoukoľvek inou pedagogikou na posilnenie jej efektívnosti definovanej ako: "Hravé hry sú pre žiakov veľmi dôležité: ...inovatívny prístup k učeniu odvodený od používania počítačových hier, ktoré majú vzdelávaciu hodnotu, alebo rôzne druhy softvérových aplikácií, ktoré využívajú hry na učenie a vzdelávacie účely, ako je podpora učenia, zlepšenie vyučovania, hodnotenie a posudzovanie žiakov (Tang, Hanneghan, Rhalibi, 2009, s. 3). Výskum a štúdium podnikania ako disciplíny si v posledných desaťročiach udržali svoju v akademickom prostredí svoje vlastné miesto, dokonca predstihlo iné oblasti ekonomických štúdií vďaka neustálemu rastu záujmu o túto oblasť. Kolektívny význam podnikateľov, najmä v rámci rozvíjajúcich sa ekonomík štátov na celom svete (vrátane Slovenska), zdôrazňuje význam vzdelávania v oblasti podnikania pre ich občanov (Global Entrepreneurship Monitor [GEM], 2014). Podnikanie je kľúčom k hospodárskemu rastu krajiny (Faggian, Partridge a Malecki, 2016; Minniti, 2008). Prognózy sa prikláňajú k tomu, že ekonomiky BRIC (Brazília, Rusko, India a Čína) do roku 2050 prekoniajú veľké ekonomiky G7 (USA, Spojené kráľovstvo, Nemecko, Kanada, Francúzsko, Taliansko a Japonsko) a to vďaka podnikateľskému zmýšľaniu bežných ľudí v rozvojových krajinách BRIC (Jakovljevic, 2016; D. Wilson a Purushothaman, 2003). Možno by sa podnikateľské vzdelávanie nemalo považovať za dôležité len pre študentov terciárneho vzdelávania, ale malo by zahŕňať aj študentov stredných škôl, aby poskytnúť príležitosť tým študentom, ktorí sa z nejakého dôvodu nemôžu zúčastniť na vysokoškolskom vzdelávaní.

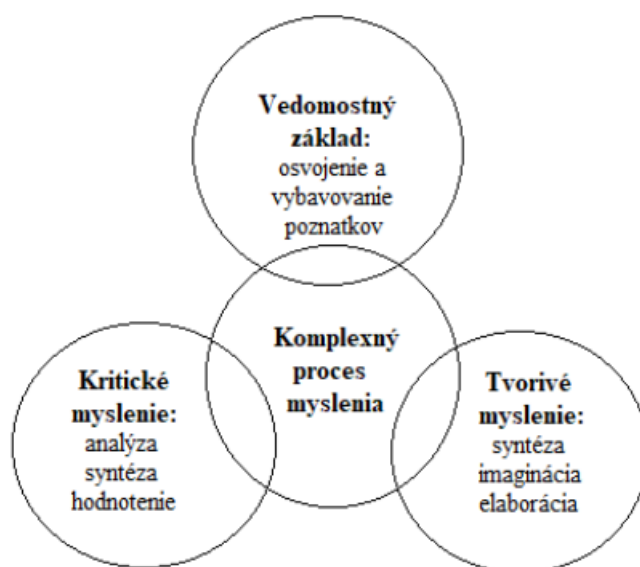
3.1 PODNIKATEĽSKÉ MYSLENIE V TRIEDE

Uvedený počet univerzít a vysokých škôl v USA, ktoré ponúkali podnikateľské vzdelávanie ako súčasť v rámci svojich učebných osnov, sa zo skromných začiatkov, keď ich bolo v 70. rokoch minulého storočia len niekoľko desiatok, zvýšil na viac ako 1600 do konca 20. storočia (Katz, 2003) a odvtedy sa jeho počet zvýšil na 2100 inštitúcií do roku 2010 (Seppanen a Gualtieri, 2012). Na úrovni K-12 bol v USA zaznamenaný pokrok, ktorý ukazuje, že v rokoch 2009 až 2015 sa počet škôl poskytujúcich štandard, usmernenia alebo odborné znalosti zvýšil z 19 štátov na 42 štátov. V tom istom sedemročnom období sa počet stredných škôl, ktoré vyžadujú predmet podnikanie, zvýšil z 5 na 18 štátov (JAUSA, 2015). V rozvojových krajinách počet škôl, ktoré ponúkajú podnikateľské programy, výrazne zaostáva Západu. Typickým príkladom je Vietnam. Podnikanie nie je súčasťou hlavných učebných osnov na národných univerzitách ani na stredných školách v celej krajine. Vykonávanie jednoduchého Internetové vyhľadávanie programov podnikania ponúkaných na terciárnej úrovni vo Vietname odhalí len

Nekritické myslenie	Kritické myslenie
Hádanie	Odhadovanie
Uprednostňovanie	Hodnotenie
Viera	Predpokladanie
Zoskupovanie	Kategorizovanie, klasifikácia
Asociovanie pojmov	Hľadanie princípov
Domnienky	Hypotézy
Názory bez ich zdôvodňovania	Zdôvodnené názory
Usudzovanie bez kritérií	Usudzovanie na základe kritérií
Čierno-biele, povrchové videnie sveta	Pestrofarebné videnie sveta, idúce do podstaty, do hĺbk
Iracionálne, nedôsledné	Racionálne, dôsledné
Napodobňovanie, preberanie myšlienok od iných	Originálne myslenie
Pasívne	Aktívne
Unidisciplinárne	Interdisciplinárne
Dogmatické	Pátrajúce, skúmajúce
Vágne vyjedarovanie	Precízne vyjadrovanie
Egoistické, emocionálne	Nezaujaté, bez predsudkov a emócií
Snaha naučiť sa to, čo vymysleli iní	Snaha naučiť sa myslieť

len niekoľko výsledkov z inštitúcií najvyššej úrovne. Pokiaľ ide o tému podnikania, všeobecne nálada vysokoškolských študentov, ktorí sa zúčastnili prieskumu Global Entrepreneurship Monitor (GEM) v celom Vietname v roku 2014 bol ich "strach zo zlyhania" pri začatí podnikania z dôvodu nedostatočného podnikateľského alebo dokonca základného podnikateľského vzdelania. Počet študentov, ktorí uviedli tento pocit, je na úrovni 55 v porovnaní s ostatnými študentmi, ktorí sa zúčastnili prieskumu na celom svete, považovaný za veľmi vysoký pre túto demografickú skupinu v spojení s ich pocitom, že majú len obmedzené podnikateľské schopnosti. "Jasne to ukazuje že Vietnam by mal vzdelávať a poskytovať ľuďom viac podnikateľských vedomostí, a to už od ich žiakov a študentmi. A tým by pomohol mladým ľuďom, aby boli sebavedomejší pri zapájaní sa do podnikania." (GEM, 2014, s. 14). [6]

B. Gullach a E. Gullach (2015) uvádzajú podstatné rozdiely medzi kritickým a nekritickým myslením v tabuľke 1: Tabuľka 1: Rozdiely medzi kritickým a nekritickým myslením.

Obr. 1. Integrovaný model myslenia podľa Kollárikovej (zdroj: Kolláriková, 1995). [1]

4 Iná časť

Základným problémom je teda... Najprv sa pozrieme na nejaké vysvetlenie (časť 4.1), a potom na ešte nejaké (časť 4.1).¹

Môže sa zdať, že problém vlastne nejestvuje [2], ale bolo dokázané, že to tak nie je [3,4]. Napriek tomu, aj dnes na webe narazíme na všelijaké pochybné názory [7]. Dôležité veci možno *zdôrazniť kurzívou*. [7]

4.1 Nejaké vysvetlenie

Niekedy treba uviesť zoznam:

- jedna vec
- druhá vec
 - x
 - y

Ten istý zoznam, len číslovaný:

1. jedna vec
2. druhá vec
 - (a) x
 - (b) y

¹Niekedy môžete potrebovať aj poznámku pod čiarou.

4.2 Ešte nejaké vysvetlenie

Veľmi dôležitá poznámka. Niekedy je potrebné nadpisom označiť odsek. Text pokračuje hneď za nadpisom. [5]

Literatúra

- [1] JANKA SCHLARMANNOVÁ ANNA SANDANUSOVÁ. Kritické a tvorivé myslenie v príprave učiteľov biológie. https://www.pf.ukf.sk/images/docs/projekty/2017/pC-Cp/publikacie/Kritick%C3%A9_tvoriv%C3%A9_myslenie_v_pr%C3%ADprave_u%C4%8Dite%C4%BEOv_biol%C3%B3gieu%C4%8Debnica_final_na_tlac.pdf.
- [2] James O. Coplien. *Multi-Paradigm Design for C++*. Addison-Wesley, 1999.
- [3] Krzysztof Czarnecki, Simon Helsen, and Ulrich Eisenecker. Staged configuration through specialization and multi-level configuration of feature models. *Software Process: Improvement and Practice*, 10:143–169, April/June 2005.
- [4] Krzysztof Czarnecki and Chang Hwan Peter Kim. Cardinality-based feature modeling and constraints: A progress report. In *International Workshop on Software Factories, OOPSLA 2005*, San Diego, USA, October 2005.
- [5] D Djamas Festiyed* and R Ramli. Learning model based on discovery learning equipped with interactive multimedia teaching materials assisted by games to improve critical thinking skills of high school students. <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1185/1/012054/pdf>.
- [6] HCMC Scott Douglas McDonald, RMIT University. Enhanced critical thinking skills through problem-solving games in secondary schools. <https://www.ijello.org/Volume13/IJELLv13p079-096McDonald3482.pdf>.
- [7] Carnegie Mellon University Software Engineering Institute. A framework for software product line practice—version 5.0. http://www.sei.cmu.edu/productlines/frame_report/.